

Kaw?a C-174/06

Ministero delle Finanze – Ufficio IVA di Milano

vs

CO.GE.P. Srl

(talba g?al de?i?joni preliminari mag?mula mill-Corte suprema di cassazione)

“Sitt Direttiva – VAT – Tran?azzjonijiet e?enti – Kiri ta’ beni immobibli – Proprietà ta’ l-Istat”

Sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) tal-25 ta’ Ottubru 2007

Sommarju tas-sentenza

Dispo?izzjonijiet fiskali – Armonizzazzjoni tal-li?ijiet – Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud – E?enzjonijiet previsti mis-Sitt Direttiva

(Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, Artikolu 13B(b))

L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg?, g?andu ji?i interpretat fis-sens li relazzjoni ?uridika b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fil-kuntest tag?ha persuna ti?i mog?tija d-dritt li tu?a u tokkupa, ukoll b’mod esklu?iv, proprietà pubblica, ji?ifieri ?oni marittimi, g?al ?mien definit u bil-kundizzjoni ta’ renumerazzjoni, taqa’ ta?t il-kun?ett ta’ “kera ta’ proprietà immobibli” fis-sens ta’ l-imsemmi artikolu. Fil-fatt, hemm lok li ji?i rrilevat li l-karatteristika fondamentali ta’ l-imsemmija relazzjoni, li hija applikabbi wkoll fil-ka? ta’ kiri ta’ proprietà immobibli, tikkonsisti fi?-?essjoni ta’ ?ona, ji?ifieri parti minn proprietà marittima, fuq ?las, flimkien mad-dritt mog?ti li?-?essjonarju li jokkupa l-immobibli b?allikieku kien il-proprietarju u li jeskludi kull persuna o?ra mill-benefi??ju ta’ tali dritt. B’ konsegwenza ta’ dan, ir-rispett tal-prin?ipju ta’ newtralità tal-VAT, kif ukoll il-?tie?a li d-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva ji?u applikati b’mod koerenti, spe?jalment dawk relativi g?all-e?enzjonijiet, iwasslu biex relazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ti?i assimilata mal-kera ta’ proprietà immobibli fis-sens ta’ l-Artikolu 13B(b) ta’ l-imsemmija direttiva.

(ara l-punti 34-36 u d-dispo?ittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

25 ta’ Ottubru 2007 (*)

“Sitt Direttiva – VAT – Tran?azzjonijiet e?enti – Kiri ta’ beni immobibli – Proprietà ta’ l-Istat”

Fil-kaw?a C?174/06,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Corte suprema di cassazione (l-Italja), permezz ta' De?i?joni tat-13 ta' Jannar 2006, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-3 ta' April 2006, fil-pro?edura

Ministero delle Finanze – Ufficio IVA di Milano

vs

CO.GE.P. Srl,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn C. W. A. Timmermans, President ta' l-Awla, K. Schiemann, J. Makarczyk (Relatur), J.-C. Bonichot u C. Toader, Im?allfin,

Avukat ?enerali: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub

wara li rat is-sottomissjonijiet ippre?entati:

- g?ar-Repubblika Taljana, minn S. Fiorentino, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn A. Aresu u M. Afonso, b?ala a?enti,

wara li ?adet id-de?i?joni, wara li semg?et l-Avukat ?enerali, li tinqata' l-kaw?a ming?ajr konklu?jonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Meju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din id-domanda tqajmet fil-kuntest ta' kaw?a bejn il-Ministero delle Finanze – Ufficio IVA di Milano (iktar 'il quddiem l-“Uffi??ju”) u l-kumpannija b'responsabbilità limitata CO.GE.P, li n-nego?ju tag?ha jinkludi l-preparazzjoni u t-ta?lit ta' prodotti derivati mi?-?ejt mhux raffinat (iktar 'il quddiem “CO.GE.P”) dwar il-legalità fiskali tal-kontijiet li jkopru t-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) ma?ruga fil-konfront tag?ha mill-Consorzio Autonomo del Porto di Genova (Konsorzu Awtonomu tal-Port ta' ?enova, iktar 'il quddiem il-“konsorzu”), fir-rigward tal-kon?essjoni ta' ?oni marittimi pubbli?i inti?i g?all-a?na, il-manifattura u l-immani??jar ta' ?jut minerali

Kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 Skond il-?dax-il premessa tag?ha, is-Sitt Direttiva hija inti?a, b'mod spe?jali, li t?ejji lista komuni ta' e?enzjonijiet mill-VAT sabiex ir-ri?orsi proprji tal-Komunitajiet ikunu jistg?u jin?abru b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha.

4 Skond l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva, "il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali" huma su??etti g?all-VAT.

5 L-Artikolu 4(1), (2) u (5) ta' l-imsemmija Direttiva tipprovdi:

"1. 'Persuna taxxabbli' tfisser kull persuna li b'mod indipendenti twettaq fi kwalunkwe post attivit?at ekonomika msemmija fil-paragrafu 2, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attivit?at.

2. L-attivitajiet ekonomi?i msemmija fil-paragrafu 1 g?andhom jinkludu l-attivitajiet kollha ta' produtturi, kummer?janti u persuni li jag?tu [persuni li jiprovdu servizzi], mag?duda [inklu?i wkoll] attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-[tal-] professjonijiet. L-isfruttament ta' proprijet?tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skop ta' d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andu wkoll jitqies b?ala attivit?at ekonomika.

[...]

5. Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra regolati bid-[mid-] dritt pubbliku m'g?andhomx jitqiesu b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet jew operazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijiet jew ?lasijiet marbuta ma' dawn l-attivitajiet jew operazzjonijiet.

I?da meta jid?lu biex jag?mlu dawn l-attivitajiet, huma g?andhom jitqiesu [persuni] taxxabbli fir-rigward ta' dawn l-attivitajiet jew operazzjonijiet [...] [meta, li kieku] jitqiesu b?ala persuni mhux taxxabbli dan iwassal g?al distorzjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni.

F'kull ka?, dawn il-korpi g?andhom jitqiesu b?ala [persuni] taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet imsemmija fil-lista li hemm fl-Anness D, [...] [sakemm dawn ma jkunux fuq skala tant ?g?ira li jkunu negli?ibbli.]

Stati Membri jistg?u iqisu attivitajiet ta' dawn il-korpi li jkunu e?enti bl-Artikolu 13 jew 28 b?ala attivitajiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i."

6 L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva li tinsab ta?t it-titolu X ta' l-imsemmija Direttiva, intitolata "E?enzjonijiet" tipprovdi :

"Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunit?at, l-Istati Membri g?andhom je?entaw [...] [l-affarjiet li ?ejjin] ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' l-e?enzjonijet u [...] [l-] prevenzjoni ta' kwalunkwe [...] [eva?joni,] evitar u abbu?:

[...]

b) il-kiri [...] [jew il-lokazzjoni] ta' proprjeta immobblji esku?i:

1. il-provi?joni ta' akkomadazzjoni, kif definita fil-li?ijiet ta' l-Istati Membri, fis-settur tal-lukandi jew fis-setturi b'funzjoni simili, inklu?i l-provi?joni ta' akkomodazzjoni f'kampijiet tal-vaganzi jew f'siti ?viluppati g?all-u?u b?ala siti ta' kkampjar;

2. [...] il-lokazzjoni ta' fondi u sisi [siti] g?all-ipparkjar tal-karozzi;
3. [...] il-lokazzjoni ta' tag?mir u makkinarju installat [b'mod] permanenti;
4. il-kiri ta' kaxxiforti

L-Istati Membri jistg?u japplikaw i?jed esklu?jonijet [...] [fil-kuntest tal-portata] ta' din l-e?enzjoni ."

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

7 L-Artikolu 1 tad-digriet Nru 633 tal-President tar-Repubblika, tas-26 ta' Ottubru 1972, li jistitwixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem id-"DPR Nru 633/72") jipprovd i kif ?ej :

"It-taxxa fuq il-valur mi?jud g?andha ti?i imposta fuq il-kunsinna ta' o??etti u fuq il-provvista ta' servizzi mwettqa fit-territorju ta' l-Italja, fil-kuntest ta' l-e?er?izzju ta' attività, negozju jew professjoni, kif ukoll fuq l-importazzjonijiet imwettqa minn kull persuna."

8 Skond l-Artikolu 10(8) ta' l-imsemmi digriet, il-kirjiet mhux finanzjarji u l-kirjiet agrikoli, kif ukoll l-assenazzjoni, it-terminazzjoni u l-prorogi ta' dawn ta' l-a??ar, li jikkon?ernaw l-artijiet u l-a?jendi agrikoli, l-artijiet o?ra barra dawk inti?i g?all-ipparjkar tal-vetturi, [...] il-bini, inklu?i wkoll l-estensjonijiet, il-bhejjem, u b'mod ?enerali l-beni mobbli inti?i li jintu?aw g?al ?mien twil fis-servizz ta' proprietà immobblji, mikrija jew mog?tija b' titolu ta' lokazzjoni, salv dawk l-istumenti li, min?abba l-karatteristi?i tag?hom, ma jistg?ux jintu?aw g?al ?a?a o?ra ming?ajr bdil radikali u dawk inti?i g?all-u?u ta' ?ewwa d-dar mikrija mill-impri?i li bnewhom bil-g?an li jinbieg?u, huma e?enti mit-taxxa.

9 L-Artikolu 36 tal-Kodi?i Marittimu Taljan, apprvvat mid-Digriet Irjali Nru 327 (Codice della navigazione approvato con Regio decreto n. 327), tat-30 ta' Marzu 1942 (Gazzetta Ufficiale Nro 93, tat-18 ta' April 1942, ?ar?a Spe?jali), jipprovd li, bla ?sara g?al-b?onnijiet ta' u?u pubbliku, l-amministrazzjoni marittima tista' tag?ti, g?al ?mien definit, l-okkupazzjoni u l-u?u ta' proprietà ta' l-Istat u partijiet mill-ib?ra territorjali, inklu? id-dritt esklu?iv.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

10 Wara li kklassifika l-g?otja ta?-?oni Marittimi b?ala tran?azzjonijiet li ma kinux su??etti g?all-VAT, il-konsorzju ?are? fil-konfront ta' CO. GE.P kontijiet li ma kinux jinkludu l-VAT. Min-na?a tag?ha, l-amministrazzjoni fiskali nnotifikat lil CO. GE.P b'avvi?i ta' a??ustament tal-VAT g?as-snin 1991 sa l-1993.

11 B'rikors imressaq fit-30 ta' Mejju 1996 quddiem il-Commissione tributaria di primo grado di Milano (qorti fiskali ta' l-ewwel istanza ta' Milan), CO.GE.P. o??ezzjonat g?all-avvi?i ta' a??ustament imsemmija iktar 'il fuq, filwaqt li kkuntesta li l-VAT ti?i imposta fuq servizzi pprovduti mill-konsorzju, b'mod partikolari min?abba n-nuqqas ta' kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-VAT.

12 Il-qorti adita laqg?et ir-rikors imsemmi b'sentenza tad-19 ta' Novembru 1996.

13 Fit-2 ta' Frar 1996, l-Uffi??ju appella minn din is-sentenza min?abba li l-tran?azzjonijiet imwettqa kellhom ji?u su??etti g?all-VAT peress li kienu provvisti ta' servizzi mog?tija fl-e?er?izzju ta' attività ekonomika.

14 B'sentenza ta' l-20 ta' Settembru u ta' l-20 ta' Ottubru 1999, il-Commissione tributaria regionale della Lombardia (il-qorti fiskali re?jonali) ca?det l-appell tieg?u waqt li laqg?et l-

argumenti ta' CO. GE.P. li kienu jsostnu li l-g?otja ta' beni li jag?mlu parti mid-dominju pubbliku, kuntrarjament g?al-kiri ta' beni immobibli fis-sens strett tal-kelma, ma tistax titqies li hija la ?essjoni ta' beni u lanqas prestazzjoni ta' servizzi fis-sens tal-le?i?lazzjoni dwar il-VAT, u, b'konsegwenza ta' dan, ma tistax ti?i su??etta g?all-VAT.

15 Permezz ta' att imressaq fit-14 ta' Marzu 2000, l-Uffi??ju ressaq appell quddiem il-qorti tar-rinviju.

16 Quddiem din il-qorti, l-Uffi??ju sostna li l-konsorzu huwa, ming?ajr dubju, stabbiliment pubbliku ta' natura ekonomika.

17 L-Uffi??ju sostna wkoll li g?alkemm l-att li bih ing?ataw il-beni kien jinvolvi setg?a ta' diskrezzjoni li taqa' ta?t id-dritt pubbliku, madankollu, l-att sar fit-twettiq ta' attivit? ekonomika u kummer?jali inti?a biex tag?ti lok g?al d?ul fil-forma ta' kera, li hija inti?a g?al twettiq ta' l-attivit? ekonomika ta' l-impri?a pubblika. Barra minn hekk, l-g?otja ta' kon?essjoni ta' depo?itu fil-kosta g?al?-a?na ta' zjut minerali b?al dak fil-kaw?a prin?ipali, ma saritx fl-interess ?enerali jew ta' u?u pubbliku, imma g?all skopijiet purament ekonomi?i.

18 F'dan ir-rigward, il-Qorti tar-rinviju tirrileva li skond l-amministrazzjoni fiskali Taljana, meta g?otja, b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, ting?ata minn stabbiliment tal-port u mhux mill-awtorit? marittima, tali att jitqies li jkun parti mit-twettiq ta' attivit? ekonomika u kummer?jali min?abba n-natura industrijali u kummer?jali ta' l-imsemmi stabbiliment.

19 F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tispiega xi aspetti tad-dritt nazzjonali.

20 B'hekk, hija tenfasizza li anki jekk ir-relazzjoni bejn l-entit? li tag?mel i?-?essjoni u ?-?essjonarju hija ma?luqa b'att amministrattiv autorevoli, ta' natura unilaterali u diskrezzjonali, huwa ne?essarjament jippre?upponi espressjoni ta' rieda minn na?a tal-parti kkon?ernata biex tikseb l-g?otja. Il-le?i?lazzjoni li tirregola r-relazzjonijiet bejn l-awtorit? li tag?mel i?-?essjoni u ?-?essjonarju tinsab fi ftehim bilaterali.

21 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju teskludi li ta?t id-dritt nazzjonali l-g?otja ta' beni li jag?mlu parti minn port jistg?u ji?u kklassifikati b?ala "servizzi portwali".

22 Fl-a??ar nett, jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju li, skond il-?urisprudenza tal-Corte suprema di cassazione (sentenzi tas-26 ta' Mejju 1992, Nru 6281, u tal-25 ta' Lulju 2001, Nru 10097), minkejja n-natura amministrativa tag?hom, l-atti li jikkon?edu proprijet? ta' l-Istat mag?mula minn entitajiet pubbli?i ta' portijiet, ma jistg?ux ji?u kklassifikati b?ala g?otja ta' proprijet? li tikkonferixxi dritt esklu?iv ta' l-u?u ta' dik il-propjeta mag?mula fil-kuntest tad-dritt pubbliku. Fil-fatt, sakemm l-imsemmija atti jiffurmaw parti mill-kuntest ta' attivit? ekonomika mwettqa mill-imsemmija entitajiet, huma espressament ikklassifikati b?ala kuntratti ta' kiri ta' proprijet? immobibli, minkejja r-re?im ?uridiku distint tag?hom. Minn dan jirri?ulta li l-g?otja ta' proprijet? ta' l-Istat g?andha ti?i kkunsidrata b?ala tran?azzjoni su??etta g?all-VAT.

23 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li l-Corte suprema di cassazione dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel id-domanda preliminari li ?ejja lill-Qorti tal-?ustizzja:

"Is-sitwazzjoni ta' persuna li ting?ata d-dritt ta' u?u, inklu? dak esklu?iv, ta' proprijet? pubblika, ming?ajr il-provvista ta' servizzi li huma ta' natura predominati meta mqabbla ma' l-awtorizzazzjoni g?al dak l-u?u, g?al ?mien definit u bil-kundizzjoni ta' renumerazzjoni li hija ferm anqas mill-valur tal-proprijet?, liema dritt jin?oloq, fuq talba tal-persuna kkon?ernata, permezz ta' att amministrattiv ta' entit? pubblika li te?er?it? attivit? industrijali jew kummer?jali, b?al fil-ka? ta' g?otja ta' proprijet? ta' l-Istat irregolata mid-dritt nazzjonali pjuttost milli minn kuntratt, g?andha ti?i kklassifikata b?ala

kiri ta' proprijetà immobibli e?enti mill-VAT fis-sens ta' l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva?"

Fuq id-domanda preliminari

24 Prelimarjament, g?andu ji?i rrilevat li jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju li l-konsorzu huwa entità pubblica ta' natura ekonomika li, fir-rigward ta' l-amministazzjoni tal-proprietà ta' l-Istat mog?ti lili, ma ja?ixxix f'isem u min-na?a ta' l-Istat li jibqa' l-proprietarju ta' dik il-proprietà, i?da f'ismu proprju, sakemm jamministra l-imsemmija proprietà, b'mod partikolari permezz ta' l-adozzjoni ta' de?i?jonijiet awtonomi.

25 B'hekk, il-kundizzjonijiet kumulattivi me?tie?a sabiex tista' ti?i applikata r-regola ta' trattament b?ala persuna mhux taxxabbi li tinsab fl-ewwel paragrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, ji?ifieri l-e?er?izzju ta' attivitajiet minn entità pubblica u l-e?er?izzju ta' attivitajiet mag?mula fil-kwalità ta' awtorità pubblica, mhumiex sodisfatti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza ta' l-14 ta' Di?embru 2000, Fazenda Pública, C 446/98, ?abra p. I 11435, punt 15).

26 Fir-rigward tar-risposta g?ad-domanda dwar jekk ir-relazzjoni ?uridika in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tag?milx parti mill-kun?ett ta' "kiri ta' prop[r]jetà immobibli" fis-sens ta' l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, hemm lok li ji?i mfakkar, l-ewwel nett, li skond ?urisprudenza kostanti, l-e?enzjonijiet approvdu fl-Artikolu 13 ta' l-imsemmija Direttiva jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt Komunitarju u g?alhekk g?andhom jing?ataw definizzjoni Komunitarja (ara s-sentenzi tat-12 ta' ?unju 2003, Sinclair Collis, C-275/01, ?abra p. I 5965, punt 22; u tat-18 ta' Novembru 2004, Temco Europe, C-284/03, ?abra p. I 11237, punt 16, u tat-3 ta' Marzu 2005, Fonden Marselisborg Lystbådehavn, C-428/02, ?abra p. I 1527, punt 27).

27 It-tieni nett, it-termini u?ati sabiex ji?u spe?ifikati l-e?enzjonijiet approvdu fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom jing?ataw interpretazzjoni stretta, peress illi dawn l-e?enzjonijiet jikkostitwixxu derogi g?all-prin?ipju ?enerali li l-VAT tin?abar fuq kull provvista ta' servizzi pprovdu bi ?las minn persuna taxxabbi (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-12 ta' Settembru 2000, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda, C-358/97 ?abra p. I-6301, punt 52; tat-18 ta' Jannar 2001, Stockholm Lindöpark, C-150/99, ?abra p. I-493, punt 25, u Sinclair Collis, i??itata iktar 'il fuq, punt 23).

28 Din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx, madankollu, li t-termini u?ati biex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet g?andhom ji?u interpretati b'mod li ??a??adhom mill-effetti tag?hom (ara s-sentenza Temco Europe, i??itata iktar 'il fuq).

29 It-tielet nett, g?andu ji?i kkonstatat li l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva ma jiddefinixx il-kun?ett ta' "kiri" u lanqas ma jirreferi g?ad-definizzjonijiet rispettivi adottati f'dan ir-rigward mil-li?ijiet ta' l-Istati Membri (ara s-sentenzi ta' l-4 ta' Ottubru 2001, "Goed Wonen", C-326/99, ?abra p. I-6831, punt 44).

30 G?alhekk, din id-dispo?izzjoni g?andha ti?i interpretata fid-dawl tal-kuntest tag?ha, l-g?anijiet u l-istruttura tas-Sitt Direttiva, waqt li g?andu ji?i kkunsidrat, b'mod partikolari, ir-ratio legis ta' l-e?enzjoni li tipprovdi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq "Goed Wonen", punt 50 u Fonden Marselisborg Lystbådehavn, punt 28).

31 Fil-?urisprudenza tag?ha, il-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat li l-kiri ta' proprijetà immobibli fis-sens ta' l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva sostanzjalment jikkonsisti fil-fatt li sid jag?ti lill-kerrej, g?al ?mien stabbilit u fuq ?las, id-dritt li jokkupa immobibli b?allikieku kien il-proprietarju u li jeskludi kull persuna o?ra mill-benefi??ju ta' tali dritt (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi "Goed Wonen", i??itata iktar 'il fuq, punt 55; tad-9 ta' Ottubru 2001, Mirror Group, C-409/98, ?abra p. I-7175, punt 31; tat-8 ta' Mejju 2003, Seeling, C-269/00, ?abra p. I-4101, punt 49, u Temco Europe, i??itata iktar 'il fuq,

punt 19).

32 Fil-kaw?a prin?ipali, ir-relazzjoni legali in kwistjoni titqajjem fil-kuntest ta' kumpannija li ?iet kon?essa d-dritt li tu?a u tokkupa, ukoll b'mod esklu?iv, ?oni marittimi, ji?ifieri ma??en li jinsab fil-kosta inti? g?al ?a?na, il-manifattura u l-immani??jar ta?-?jut minerali, g?al ?mien definit u bil-kundizzjoni ta' renumerazzjoni li hija ferm anqas mill-valur tal-proprietà.

33 Inkwantu is-sustanza ta' din ir-relazzjoni, din hija simili g?al mi?ura kuntrattwali li tifforma parti mill-attività industrijali u kummer?jali e?er?itata mill-konsorzu.

34 Fil-fatt, hemm lok li ji?i rrilevat li l-karatteristika fondamentali ta' l-imsemmija relazzjoni, li hija applikabbbli wkoll fil-ka? ta' kiri ta' proprietà immobbbli, tikkonsisti fi?-?essjoni ta' ?ona, ji?ifieri parti minn proprietà marittima, fuq ?las, flimkien ma' d-dritt mog?ti li?-?essjonarju li jokkupa l-immobbbli b?allikieku kien il-proprietarju u li jeskludi kull persuna o?ra mill-benefi??ju ta' tali dritt.

35 B' konsegwenza ta' dan, ir-rispett tal-prin?ipju ta' newtralità tal-VAT, kif ukoll il-?tie?a li d-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva ji?u applikati b'mod koerenti, spe?jalment dawk relativi g?all-e?enzjonijiet, iwasslu biex relazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ti?i assimilata mal-ker a ta' proprietà immobbbli fis-sens ta' l-Artikolu 13B(b) ta' l-imsemmija Direttiva.

36 Fid-dawl ta' dak kollu li intqal, hemm lok li r-risposta g?ad-domanda mqajma g?andha tkun li l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li relazzjoni legali b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fil-kuntest tag?ha persuna ti?i mog?tija d-dritt li tu?a u tokkupa, ukoll b'mod esklu?iv, proprietà pubblica, ji?ifieri ?oni marittimi, g?al ?mien definit u bil-kundizzjoni ta' renumerazzjoni, taqa' ta?t il-kun?ett ta' "kera ta' proprietà immobbbli" fis-sens ta' l-imsemmi Artikolu.

Fuq l-ispejje?

37 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li relazzjoni ?uridika b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fil-kuntest tag?ha persuna ti?i mog?tija d-dritt li tu?a u tokkupa, ukoll b'mod esklu?iv, proprietà pubblica, ji?ifieri ?oni marittimi, g?al ?mien definit u bil-kundizzjoni ta' renumerazzjoni, taqa' ta?t il-kun?ett ta' "kera ta' proprietà immobbbli" fis-sens ta' l-imsemmi Artikolu.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.